Sekretariatet

Dato: 17-12-2018

Sagsnr.: 18/42800
Sagsbehandler: vpdj2

Notat

Dato: 17-12-18

Kopi til:

Emne: Status på analyse af supplerende tilbud på STU-området

Baggrund
På fællesmødet mellem Beskæftigelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget d. 13. august 2018 drøftede de to udvalg samarbejdet omkring Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU).

Herefter besluttede chefgrupperne for Børn & Unge, Social, Sundhed & Omsorg samt Beskæftigelse, Økonomi & Personale d. 16. august 2018 at nedsætte en tværgående arbejdsgruppe, der skal foretage en analyse af mulighederne for at etablere tilbud, som kan være en supplerende valgmulighed for nogle af de unge, som i dag går på en Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU).

Arbejdsgruppen består af afdelingsledere fra Jobigen, Socialområdet – handicap, Ungdomsskolen samt Jobservice & Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU). Arbejdsmarkedschefen er formand.

Arbejdsgruppen har i efteråret 2018 afholdt 3 møder, hvor gruppen har afdækket den nuværende situation for unge i STU-målgruppen samt unge i periferien af STU-målgruppen og anvendelsen af tilbud.

Dette med henblik på at identificere eventuelle potentialer for at etablere supplerende tilbud på STU-området.

Målet med arbejdsgruppens drøftelser er at identificere, om der kan være grupper af unge, der i højere grad kan få mulighed for at realisere deres potentiale gennem en større variation af tilbud.

Som en ramme for drøftelserne har arbejdsgruppen indledningsvist identificeret 3 overordnede grupper inden for STU-området, hvor indenfor de supplerende tilbud kan gives. Det er unge med et tydeligt arbejdsmarkedspotentiale, unge med massive støtte- og omsorgsbehov eller unge midt i mellem disse to grupper.

Der vil fortsat være tale om meget individuelle behov for uddannelsestilbud til den enkelte unge.

Elevtal og afslutningsresultater
Antal elever

I august 2018 havde Viborg Kommune i alt ca. 131 elever på STU-forløb.

De fordeler sig på følgende institutioner:

- STU-Viborg 82
- Springbrættet 18
- Havredal praktiske uddannelser 4
- Væksthuset 6
- Hiltop, Skive 2
- Søndbjerggaard, Thyholm 1
- Vædderbo, Nykøbing M 1
- Hinnerup Kollegiet 1
- Østerskoven, Hobro 1
- AspIT 10
- Øvrige kommunale STU-tilbud (Favrskov, Skive, CKU, Asserbølgård) 5

- **I alt** **131**

Afslutningsresultater STU

Viborg Kommune har trukket en statistik på unge, der siden 2012 har gennemført STU-uddannelsen og deres aktuelle status pr. juni 2018.

	Havredal - STU	STU - Viborg	Spring-brættet	AspIT	I alt
Selvforsørgelse/blank		18	2	1	21
Død		1			1
Fleksjob	7	33	1	2	43
Forsikret ledig		3			3
Førtidspension		37	1	1	39
Førtidspensionist i skånejob		2			2
Kontanthjælp	1	5			6
Ledighedsydelse	2	15	1	1	19
Ressourceforløb	3	28		2	33
Revalidering		3		2	5
SU		7			7
Sygedagpenge			1		1
Uddannelseshjælp	2	35	13	4	54
Sum:	**15**	**187**	**19**	**13**	**234**

Data: OPERA-data

Metode: Forløb som er afsluttet før juni 2018. Alle forløb registreret som STU siden 2012

Disse personer er holdt op i mod DREAM-data og der er spurgt på deres aktuelle status i juli 2018.

For Springbrættet og AspIT er det dog deres aktuelle status i november 2018. Grundet skift af IT-system, fremgår ikke de unge, der har afsluttet STU-forløb før 29. maj 2018, men som efterfølgende er flyttet til anden kommune.

Statistikken viser, at størstedelen af de unge efter endt STU-uddannelse modtager offentlig forsørgelse, primært uddannelseshjælp, fleksjob, førtidspension og ressourceforløb. 20 elever er aktuelt registreret som selvforsørgende, dette dækker

over forsørgelse på anden vis, selvforsørgelse via ansættelsesforhold og ikke-offentlige forsørgelsesforhold.

Udgifter og afslutningsresultater øvrige tilbud
Arbejdsgruppen har indhentet afslutningsresultater fra et udpluk af de forberedende tilbud (tilbud, der skal klargøre de unge til ungdomsuddannelse). Det er særlige tilbud, hvor en del af eleverne kommer fra specialområdet, unge der fagligt er 2-3 år bagud i deres skolegang eller unge fra grundskolen med svære angst og andre socio-emotionelle problemstillinger. Fællestrækket er, at hovedparten ved visitationen ikke vurderes at være i stand til pt. at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse, men vurderes at kunne blive i stand til at gennemføre.

Nedenfor vises oversigt over, hvor mange elever fra de forskellige tilbud, der afsluttes til STU:

- HU-klassen (Viborg Ungdomsskole)
    - Ca. 1 i gennemsnit til STU pr. år
- 10. Erhverv (Viborg Ungdomsskole)
    - Forventeligt max. 5 til STU pr. år
- Forskolen (Viborg Ungdomsskole)
    - Ca. 4 i gennemsnit til STU pr. år
- EGU (Viborg Ungdomsskole)
    - Ca. 1-2 i gennemsnit til STU pr. år
- A-klassen – 9./10. kl. tilbud til autister (Vestervang Skole)
    - Ca. 9 til STU i gennemsnit til STU pr. år
- KUU (Viborg Produktionsskole)
    - Ca. 0-1 til STU i gennemsnit til STU pr. år
- Viborg Produktionsskole
    - Ca. 2-3 i gennemsnit til STU pr. år

Hovedparten af eleverne fra disse tilbud går i anden forberedende tilbud, uddannelse eller beskæftigelse.

Foreløbig status – potentialer
Arbejdsgruppen har en række overordnede bemærkninger omkring etablering af supplerende tilbud på STU-området:

- Unge i STU-målgruppen kan i dag kun vælge STU-tilbud. Ved at skabe mere bredde i valg af tilbud, kan der skabes større sammenhæng for den unge og der kan skabes større mulighed for at realisere den unges potentiale
- Der er umiddelbart potentialer i at etablere supplerende tilbud for både unge med et tydeligt arbejdsmarkedspotentiale, unge med massive støtte- og omsorgsbehov eller unge midt i mellem disse to grupper.
- En stor del af målgruppen af unge i STU-tilbud afsluttes til offentlig forsørgelse og beskyttet beskæftigelse
- Kvaliteten i eventuelt supplerende tilbud kan styrkes ved et samarbejde mellem de repræsenterede fagområder

- I tilbud til STU-målgruppen skal der være en klar forventning om en indsats med fokus på realiseringen af den unges potentiale (livsduelighed og tilknytning til arbejdsmarkedet)
- Alle unge i målgruppen har et retskrav på Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU), men der er ikke pligt til at modtage et STU-tilbud
- I dag foregår der målgruppevisitation på tværs af forskellige fagområder, og et nyt tilbud vil kunne indgå i den fælles målgruppevisitation

Arbejdsgruppen ser en række muligheder for at sikre udvikling på STU-området inden for følgende temaer:

- Yderligere styrke det fælles ”mindset” – at have højere ambitioner på de unges vegne
- Styrke tilbuddene til unge med et arbejdsmarkedspotentiale, der i dag hører til målgruppen for STU
- Erfaringen fra Viborg Ungdomsskole er, at for unge, hvor der var tvivl om de tilhører målgruppen for STU og hvor de indledningsvist modtager andet tilbud, ofte efterfølgende går i beskæftigelse og uddannelse
- Etablering af supplerende tilbud der sikrer, at arbejdsmarkedspotentialet er fuldt afdækket, når den unge og pårørende skal træffe valg om STU eller andet tilbud

Der er også en række væsentlige opmærksomhedspunkter, der kan tale imod etableringen af supplerende tilbud eller være begrænsende i forhold til at etablere supplerende tilbud:

- Udviklingen i taksterne til STU er løbende reduceret over årene. Taksterne for de forberedende tilbud er dog fortsat mindre
- Tilbyder forvaltningen et supplerende STU-tilbud til unge i regi af anden lovgivning end STU-lovgivningen, har den unge fortsat retskrav på en STU indtil det 25. år forudsat, at den unge efter det supplerende tilbud stadig er i målgruppen for STU. Dette kan øge udgifterne til området
- Omvendt vil der for mange i målgruppen livslangt være en udgift på området, og jf. takstoversigten er nogle forberedende tilbud forbundet med en mindre udgift

Følgende forhold er endnu ikke endeligt afklarede:

- De unges efterspørgsel efter supplerende tilbud er ikke afdækket
- Lovgrundlaget for etablering af et konkret supplerende tilbud
- De økonomiske virkninger ved etablering af supplerende tilbud, hvor unge de unge efterfølgende vælger STU-uddannelsen
- De eventuelle økonomiske konsekvenser for de nuværende udbydere af STU, såfremt der etableres supplerende tilbud er endnu ikke afdækket

Foreløbige overordnede overvejelser:

- Det centrale bliver at få et tydeligere ”mindset” i, hvad slutmålet med en STU-uddannelse er for forskellige grupper af unge
- Arbejdsgruppen ser en fordel i at styrke realiseringen af de unges potentiale (livsduelighed og tilknytning til arbejdsmarkedet)

- De unge skal kun fastholdes i et pædagogisk miljø, hvis det øger deres livsduelighed (selvhjulpenhed, mestring) og arbejdsmarkedstilknytning
- Dette kan ske enten via udviklingen af eksisterende tilbud eller etableringen af nye supplerende tilbud
- Der arbejdes med en tydeligere profil på STU-Viborg, hvoraf en del bliver mere arbejdsmarkedsrettet
- Nogle unge med et klart arbejdsmarkedspotentiale, kan også få gavn af et tilbud, der afvikles i andet regi end STU-lovgivningen
- Med resultaterne fra Viborg Ungdomsskoles forberedende tilbud vil et supplerende tilbud med samme tilgang og indhold kunne øge realiseringen af de unges potentiale (primært erhvervsrettet)
- Nogle unge uden erhvervs- og uddannelsessigte og med massive støtte- og omsorgsbehov, kan få gavn af et aktivitets- og samværstilbud, der øger deres mestring og livsduelighed

Bilag 1: Baggrundsinformationer

Lovgrundlag
I drøftelserne om et supplerende tilbud til unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov, er det relevant at se på, hvilke lovgrundlag supplerende tilbud kan gives efter samt hvilken aldersgruppe, der gælder for.
Særligt Tilrettelagt Uddannelse (STU) gives til unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse. STU kan optage unge indtil det fyldte 25. år jf. Lov om Ungdomsuddannelse for unge med Særlige Behov.

Det er kommunale institutioner, der efter lov om specialundervisning for voksne kan udbyde STU jf. § 8 i Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Derudover kan kommunalbestyrelsen indgå aftale med følgende parter om at udbyde elementer at det undervisningsforløb, som fremgår af den unges uddannelsesplan:

1. Efterskoler i form af særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb, og supplerende undervisningstilbud.
2. Frie fagskoler og folkehøjskoler.
3. Produktionsskoler.
4. Institutioner for erhvervsrettet uddannelse.
5. Daghøjskoler.
6. Værksteder og andre institutioner.

For unge under 18 år kan der således etableres tilbud til unge med særlige behov jf. følgende love:

- STU-loven
- Lov om voksen-specialundervisning (først efter afsluttet undervisningspligt)
- LAB-loven 15-17-årstilbud (først efter afsluttet undervisningspligt)
- Ungdomsskoleloven
- Folkeskoleloven (11. kl.)

Ved følgende love er der for unge under 18 år ikke lovgrundlag for at udbyde et supplerende tilbud til Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse:

- Serviceloven fsva. unge under 18 år (det kan ikke etableres tilbud som dagtilbud, alene fritidstilbud)

I nogle kommuner (eksempelvis Århus og Silkeborg Kommuner) vælger de unge som udgangspunkt først en STU efter det fyldte 18. år.

Der er følgende muligheder for at udbyde supplerende tilbud til unge over 18 år:

- Lov om voksenspecialundervisning
- Dagtilbud efter serviceloven (dog kun for førtidspensionister)
- Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats
- Ungdomsskoleloven

Det bør bemærkes, at unge i målgruppen for STU, som vælger et andet tilbud givet efter anden lov, fortsat har retskrav på et STU-tilbud efter afslutningen af et

supplerende tilbud, forudsat, at den unge efter det supplerende tilbud stadig er i målgruppen for STU. Den unge har dog ikke pligt til at tage et STU-tilbud.

Det vil sige;

- At et supplerende STU-tilbud ikke kan placeres på Ungdomsskolen, såfremt det etableres efter STU-lovgivningen
- At det vil være muligt at etablere et supplerende STU-tilbud efter lov om voksen-specialundervisning
- At et supplerende STU-tilbud efter LAB-loven vil kunne gives til unge både under og over 18 år (retskrav til STU ikke opfyldt)

Økonomi

I Viborg Kommune har der i perioden 2014-2018 været følgende udvikling i budgettet til STU-området:

STU: Udvikling i budget 2014-2018

	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Takst pr. elev STU-Viborg	234.100	237.612	217.266	209.758	182.649
Bruttobudget STU-Viborg	21.101.237	19.743.037	18.169.730	14.612.599	17.825.000
Samlet budget til alle STU-tilbud	31.079.466	30.870.498	29.707.684	27.413.008	27.812.000

Kilde: Udtræk fra Prisme, Viborg Kommune, okt. 2018

Månedspriser (2018)

Viborg Kommune betaler følgende gennemsnitlige månedspriser for de forskellige STU-tilbud (et udpluk af de mest anvendte):

STU-Viborg:	15.500 kr./md.
Springbrættet:	19.700 kr./md.
Havredal Praktiske Uddannelser:	19.200 kr./md.
Væksthuset:	18.666 kr./md.
Hilltop, Skive:	20.500 kr./md.
Hinnerup Kollegiet:	13.800 kr./md.
AspIT:	20.800 kr./md.

Takster

For at øge sammenligningen mellem de forskellige tilbud på det specialiserede område, har arbejdsgruppen indhentet årstaksterne for en række af de mest anvendte:

Tilbud	Trepas	Nørre-marken	Katrine-haven	STU-Viborg	HU-klassen **	10. Erhverv	For-skolen	FGU (pr. 1. august 2019)
Årstakst 2018	Kr. 132.860	Kr. 114.610	Kr. 146.365	Kr. 182.649	Kr. 165.000	Kr. 135.000	Kr. 110.000*	Ca. Kr. 90.000

* Forskolen er normeret til 16 elever, hvilket giver en årstakst på 120.000 kr. Aktuelt er der 20 elever i tilbuddet, hvorfor årstaksten reelt er 110.000 kr.

** HU-klassen står for HeltidsUndervisning, og foregår på Viborg Ungdomsskole. Det er et alternativt undervisningstilbud for elever i 8.-10. kl.

Tilbudsoversigt

Viborg Kommune anvender i dag følgende tilbud på STU-området:

- STU Viborg
- Springbrættet
- Havredal praktiske uddannelser
- Væksthuset
- Hilltop, Skive
- Hinnerup Kollegiet
- AspIT
- Østerskoven, Hobro
- Væderbo, Nykøbing Mors
- Hinnerup Kollegiet
- Søndbjerggård, Thyholm
- CKU Himmerland
- STU Favrskov
- STU Skive Fjord

For unge, der senere kan tilhøre målgruppen for STU, benytter Viborg Kommune følgende forberedende tilbud:

- HU-klassen (HeltidsUndervisning. Viborg Ungdomsskole)
- 10. Erhverv (Specialtilbud 10. skoleår, Viborg Ungdomsskole)
- EGU (Erhvervsgrunduddannelse, Viborg Ungdomsskole) – fremover Forberedende grunduddannelse (FGU)
- Forskolen (Afklarende tilbud for unge til målgruppeuddannelser, Viborg Ungdomsskole)
- A-klassen (autisttilbud, Vestervang Skole)
- KUU (Kombineret Ungdomsuddannelse, Viborg Produktionsskole) – fremover FGU
- Væksthuset tilbud til 15-17-årige
- Produktionsskole (bl.a. Viborg Produktionsskole) – fremover Forberedende grunduddannelse (FGU)